

ผลของระยะเก็บเกี่ยวต่อการลดความชื้นและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง
หัวหน้าการทดลอง ละองดาว แสงหล้า สังกัด ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

บทคัดย่อ

เทคโนโลยีการลดความชื้นที่สามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง เป็นแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสภาพอากาศที่ไม่เหมาะสมในช่วงการลดความชื้นหลังการเก็บเกี่ยว เป็น การศึกษาระยะเก็บเกี่ยวต้นถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 (ที่ระยะ R7.5 และ R8) และวิธีการลดความชื้นและผล ต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ โดยใช้โรงตากลดความชื้นพลังงานแสงอาทิตย์ทรงโค้งพาราโบลาขนาด ยาวxกว้างxสูง เท่ากับ 4.0x3.4x2.5 เมตร เปรียบเทียบกับการตากโดยแดดตากอะลูมิเนียมขนาด ยาวxกว้างxสูง เท่ากับ 4.5x2.0x0.1 เมตร วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 5 ซ้ำ กรรมวิธีคือ ระยะเก็บเกี่ยวและวิธีการลด ความชื้น มี 4 กรรมวิธี คือ เก็บเกี่ยวระยะ R7.5 ลดความชื้นโดยใช้โรงตาก เก็บเกี่ยวระยะ R7.5 ลดความชื้น โดยใช้แดดตาก เก็บเกี่ยวระยะ R8 ลดความชื้นโดยใช้โรงตาก และเก็บเกี่ยวระยะ R8 ลดความชื้นโดยใช้แดด ตาก ผลการทดลอง ปี 2561-2562 พบว่า การลดความชื้นต้นถั่วเหลืองที่เก็บเกี่ยวระยะ R7.5 และ R8 โดยใช้ โรงตากกลดความชื้นพลังงานแสงอาทิตย์เป็นวิธีที่สามารถลดความชื้นต้นถั่วเหลืองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สำหรับการนวด คือ ความชื้นต้นถั่วเหลือง 34-42 % และความชื้นเมล็ด 10-12 % โดยเฉพาะในฤดูฝน สามารถลดความชื้นต้นถั่วเหลืองได้ดีกว่าการลดความชื้นด้วยแดดตาก นอกจากนี้ในฤดูแล้งการเก็บเกี่ยวต้น ถั่วเหลืองที่ระยะ R7.5 มีแนวโน้มว่าสามารถลดความชื้นได้ดีกว่าต้นถั่วเหลืองที่เก็บเกี่ยวระยะ R8 วิธีนี้ทำให้ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองมีคุณภาพเฉลี่ย คือ ความงอกและความแข็งแรง 95 และ 87 สำหรับฤดูแล้ง และ 92 และ 79 % สำหรับฤดูฝน ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร และไม่แตกต่างกับ การตากโดยแดดตาก การขยายผลนำไปปรับใช้ในแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ สามารถปรับขนาดของโรงตากตาม ปริมาณการผลิตและควรเพิ่มประสิทธิภาพการนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดสูงสุด โดยการปรับใช้กับพืชอื่น เช่น ข้าวและข้าวโพด เป็นต้น

คำสำคัญ: ระยะเก็บเกี่ยว การลดความชื้น เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง โรงตากลดความชื้นพลังงานแสงอาทิตย์